

عنوان مقاله:

مقایسه روش های تعیین حقایقه محیط زیستی رودخانه ها و پیشنهاد رویکرد مناسب برای کاربرد در ایران با استفاده از روش تصمیم گیری تاپسیس

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های محیط زیست، دوره 4، شماره 8 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سمیه عربان* - کارشناس ارشد برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست، دانشگاه تهران

محمد صادق صادقیان - استادیار دانشکده فنی و مهندسی گروه مهندسی عمران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

مجید مخدوم فرخنده - استاد دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

محمد رضا زرنکابی - کارشناس ارشد برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

کشور ایران از یک سو با محدودیت منابع آب شیرین و از سوی دیگر، با افزایش روز افزون تقاضای آب برای مصارف مختلف روبه رو می باشد که این امر موجب رشد سدسازی به ویژه طی سه دهه اخیر در ایران شده است. امروزه افزایش آگاهی از آثار طرح های توسعه منابع آب بر رودخانه ها و اکوسیستم های وابسته به آن سبب شده است تا برآورد نیاز آب محیط زیستی یکی از بخش های ضروری مطالعات برنامه ریزی منابع آب سدها شود. به طوری که در ششمین نشست کمیسیون مشترک آب و محیط زیست، شرح خدمات جامعی جهت تعیین حقایقه محیط زیستی تهیه شد. با وجود این، به دلیل عدم شناخت کافی از روش های تعیین این حقایقه در جهان و تطبیق آن ها با شرایط مدیریتی و محیط زیستی ایران، اجرای شرح خدمات مذکور تا کنون به انجام نرسیده است و در حال حاضر نیز بیشتر از روش های ساده هیدرولوژیکی برای ارزیابی جریان آب محیط زیستی استفاده می شود. بنابراین، بررسی و مقایسه مهم ترین روش های تعیین حقایقه محیط زیستی در جهان و تعیین نقاط قوت و ضعف و بررسی تناسب به کارگیری آن ها با شرایط ارزیابی این نیاز آبی در پایین دست سدهای ایران، هدف اصلی تحقیق حاضر می باشد. از این رو پس از شناسایی روش های مختلف، ۲۶ روش از مهم ترین روش های ارزیابی نیاز آب محیط زیستی (۱) (EFA) در جهان از نظر ۴۵ معیار مدیریتی و محیط زیستی قابل اهمیت در ایران، ارزش گذاری و مورد مقایسه قرار گرفته است و در نهایت با کمک روش تصمیم گیری چندمعیاره (۲) (TOPSIS)، میزان درجه تناسب روش ها و اولویت بندی آن ها جهت کاربرد در ایران تعیین شد. نتایج مقایسه روش ها بیان گر آن است که روش های جامع و کلی گرا به ویژه روش (۳) (DRIFT) بیشترین انطباق را با شرایط برآورد نیاز آب محیط زیستی رودخانه ها، در ایران دارد که به عنوان متناسب ترین رویکرد برای تعیین حقایقه محیط زیستی رودخانه ها، پیشنهاد می شود.

کلمات کلیدی:

جریان آب محیط زیستی، حقایقه محیط زیستی، سد، اکوسیستم رودخانه، مدیریت یکپارچه منابع آب، تصمیم گیری چند معیاره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2059290>

